

Ca-NOSTRA

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 51

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 5 de Janer 1924

Redacció i Administració
Murta, 5. - Inca.

A nostres Suscriptors

Any nou vida nova, diu l'adagi mallorquí. La fulleta CA-NOSTRA enguany vol fer vera aquesta dita popular. Tenim que comunicar a nostres amics que desde el present número CA-NOSTRA tornarà sortir cada setmana, en la mateixa grossària d'ara, però amb un text escullit i literari adreçat, com sempre, a l'enfortiment de ideals enlairats, dins el regionalisme cristià.

Perque puga dur més text, tant o més que altres setmanaris més grossos, suprimirem els anuncis, publicant-los en una fulla separada, com hem fet als darrers números.

Amb aquets propòsits felicitem els nostres amics i suscriptors pel comensament de l'any nou. Els desitjam molta pau i alegria cristiana, que són els grans dons per treballar amb delit dins la sementera de la vida que la Providència ens ha posats.

La visita de ALFONS XII a Inca

Amb motiu de la venguda dels Reis d'Espanya a Inca, s'ha retret molt la visita que nos feu son august pare, Alfons XII, el dia 13 de Mars de 1877, i les grans festes que se feren per rebre'l dignament.

El qui escriu, encara conserva una pàlida visió d'aquell gran aconfeixament, que ha completada amb un interviu que ha tengut amb una anciana religiosa de Sant Jeroni, per constituir una notícia per donar a nos-

tros lectors.

Fèia poc temps que s'havia fet el camí de ferro d'Inca a Ciutat, i el Rei vengué amb el tren que era el veícol més ràpit i modernísim d'aquella època. La primavera ja es vestia de verdor i meravellava el Monarca durant la travesia, veent els arbres fruitals i esponerosos voretjant la via.

Els veïns d'Inca s'havien destexinat ferm fent grans preparatius per rebre'l joiosament. La població estava engalanada amb força d'arcades i entoldades de ret de murta per sobre la via que tenia que passar.

La venguda fonc el capvespre, dirigint-se de l'Estació a la església Parroquial entre músiques i repic de campanes i força de cavalleria que acordonava el seguici real.

A la Parròquia, que retgia el Rector Mossèn Antoni Sastre, fonc rebut amb el ceremonial que toca, i se cantà un tedeum.

Visità la casa Ajuntament, a on se li donà esplèndid refresc (segurament encara no s'usava el mot extranger lunch). Abundaven les pastes, en aquell temps a Inca ja en sabien fer de bones, sobretot els clàssics congrets, que fonc l'única pasta que tastà el Rei.

A la Sala se indicà el Rei si visitaria el convent de Monjes toncades que tenien fets molts de preparatius. Després de dubtar una mica per si era massa enfora, el real Visitant pren el bràs del Batle d'Inca, que era don Pere Batle, i ja son partits, a peu, cap al Convent, essent uns dels primers que arribaren allà d'alt. El seguici real i demés autoritats i carroportal tengueren que pitjar los derrera.

Totseguit va entrar a la església, a on li

mostraren el cos de la Venerable que es conserva incorrupte, mentres an el chor les monjes cantaven un «Tota pulchra es, Maria»

Aquell any era Superiora del Convent Sor Maria Gayà, què, estant malalta, el rebé la Mare Vicaria, Sor Margalida Corró, la religiosa del nostro interviu.

El Rei va entrar dins la clausura i al obrir la portaria amb cert enrocament de claus, trobà tota la Comunitat monacal que l'esperava. Al veure les monjes el Monarca les ordenà que se retirassen vel que les cubria la cara, lo que feren respectuosament.

Amb l'impressió que és de suposar les monjes acompanyaren el Rei an el chor i el manaren pels corredors i entrà dins una cel·la, i en ella, es segué a una estormia, cridant-li molt l'atenció aquella classe de cadires que usaven les monjes. Finalment, entrà al refator i tastà els congrets que li presentà la superiora.

Del Convent s'en tornà al carril, cap a Ciutat.

El dia que vengué el Rei Alfons XII, va fer una gelada molt grossa que blanquetjava per tot i cremà la brúia del sembradiu, i, sobretot, matà els ametllons que ja eren grossos i bastants granats. Així és que els vells encara solen dir:

«Ell el Rei s'en dugue les metles» referint-se en aquella diada tant senyalada.

MIQUEL DURÁN.

LA FETA DEL RETGIDOR GALMÉS

El diumenge que se imposà a Inca, dia 25 del mes passat, el tancament de les tavernes amb motiu del descans dominical, el retgidor don Llorenç Galmés, que ocupa el vuit o nou lloc de l'Ajuntament, va envestir a l'homo que fa la capta pel culto de l'esglèsia de Sant Domingo i en mals modes el privà de fer tal colecta i el conduí a la Sala, com infractor de la llei, seguit de bastants de curiosos que aplaudien la gosadia del retgidor, que actuava d'autoritat improvisada.

Entre la gent d'orde, això produí gran indignació, atenuada en part per considerar que, an aquell dia de rigurós tancament tavernari, l'homo tenia motiu per no poder coronar-se de les roses vermelles del pàmpol.

El dilluns o sia el dissapte de Nadal, el senyor Galmés, engreït pel triomf alcançat, envestí a dos frares que feien la capta del Betlem, intimant-los, que partissen al convent si no volien esser-hi de més, obligant-los a retirar-se.

Aquí la cosa mudava d'aspecte. Ja no era el descans dominical ni les fulles de pàmpol que feien reincidir al senyor Galmés. Molts ja hi veren una dosis d'anticlericalisme; i els comentaris arribaren a demunt el Batle, don Antoni Martorell, que no volgué o no sabé donar el correctiu que se merexia En Galmés.

Aquell mateix dia, don Juan Llompart s'encarregà de la Batleria; i don Antoni Martorell, acompanyat del senyor Dupuy Cap de la policia, anaren a donar una satisfacció a Mossèn Aguiló, Rector de Sant Domingo, i an el Prior de Franciscans P. Cerdà, protestant de l'abús d'autoritat del senyor Galmés, que encara que fos retgidor no l'havien constituït agent de l'autoritat i que tot lo que havia fet era cosa exclusivament seva, quedant satisfets els senyors regents de les esglèsies de les explicacions dels visitants.

Entre els comentaris que se feien aquests dies, un vellet mos digué que en temps de la República, que l'arròs anava a grumeons, sempre sortiren els bacinets de les esglèsies a fer la capta i mai ningú los digué rès, això que en aquells dies hi havia republicans malèits que feien sermons anticlericals.

Bolletí de L'HARPA D'INCA

LA CAPELLA DE MANACOR

Be correspòn en aquesta secció parlar de la venguda de la Capella de Manacor, entidat en qui compartim nostros ideals de cultura i mallorquinidat.

A la atenta invitació del President del «Centro Instructivo» don Antoni Prat, acudirem a la audició que la Capella havia de donar. Molt de temps abans de sa arribada, l'esplèndid saló ja estava atapaït de concurrents.

L'aparició de Mossèn Antoni Pont és saludada amb entusiastes aplaudiments.

Es el venerable Director de la Capella, que en la seva ancianidat s'esforça per fer revivre l'art musical, que, vint anys enrera, passetjava triom-

fant per València i Catalunya, agre de les masses chorals del món, conquistant per tot arreu llors de immortalitat.

La Capella estava integrada de uns sexanta coristes. D'homes seràn un parei més que els de la nostra Harpa, però mena una corda de veus blanques composta de nines i alguns nins.

Era una nota simpàtica veure les candoroses nines uniformades amb vestes blanques, semblant a les que dúien les gimnastes de nostra Festa Escolar.

Amb mestrívola interpretació cantà: Himne de la Capella d'En Noguera, Cireretes d'En Llongueres, Vou-verivou d'En Pedrell, Balanguera d'En Noguera, Dalt un cimbal de Mn. Cerdó, L'emigrant d'En Vives, Jesu dulcis d'En Victòria, Himne a la nit d'En Beethoven, Avui és Diumenge d'En Caplloch, Pregària d'En Haydn, Serenata d'En Otto i Cançó de nois d'En Grieg.

Totes les cançons foren ben aplaudides, veent-se obligada a repetir-ne algunes, d'una bellesa maravellosa, com *Vou-verivou* i la *Cançó de nois*.

Dalt un cimbal, que és d'una faisò ben mallorquina, fou dirigida pel Vicedirector don Ramon Galmés, element de molta empena per la Capella.

Els directors de la Capella i de L'Harpa, Mn. Pont i don Daniel Cano, don Jaume Albertí i don Miquel Duràn, cambiaren corals escomeses i efusives expresions de idealitat musical i patriòtica.

El gest cultural de *El Centro Instructivo* de fer venir la Capella de Manacor a Inca, per nosaltres, és estat una bella cosa, i per això rebi la nostra felicitació.

VISITA A L'AJUNTAMENT

El dia de Capdany «L'Harpa d'Inca» va anar a la Casa de la Vila a saludar l'Ajuntament, donant-li un concert.

A la sala del consistori estava la Corporació Municipal presidida pel Delegat Governatiu Sr. Gonzalez-Moro i pel Batle Sr. Llompart. També hi comparagué públic. L'Orfeó deixà sentir les cançons més regalades de la seva garba artística.

Al finalçar, el Sr. Delegat dirigí la paraula als orfeonistes, animant-los a seguir sa tasca cultural. Les nacions més adelantades, digué, donen molta importància a la música iestic satisfet que l'Ajuntament protegesca aquesta entitat. Estrengué la mà al President Sr. Duràn, dient

que amb ella estrenyia la mà de tots els cantaires.

L'acte deixà una impressió de bonesa i gratitud.

A UNS NOVIIS NOSTRES

El capvespre «L'Harpa» visità els novells desposats, l'orfeoniste D. Rafel Riutort i D.ª Magdalena Colom per donar-los l'enhonorabona.

Com era natural, l'Orfeó rompé dins la casa nupcial en cançons ben garrides, plenes d'amor i felicitat.

Els novïis obsequiaren els cantaires amb un esplèndid refresc.

Que e-hu sia per molts anys ditxosa la simpàtica parella, i que'l cel l'umpli de bendicions conjugals i de benestar.

NIT DE REIS

Els Reis, dideta
venen anit,
i tot quant duguen
serà per mi.

L'estel en coa s'ès fet endins
i a la coveta deu resplandir.
He vist en somnis els xerafins:
volatejaven en torn del llit;
me deien coses petit, petit;
batagar d'ales creia sentir,
remor de resos, càntics divins,
i olors de murta i de romaní.
Sentiu ses trompes, sentiu els crits?
¡Els Reis ja arriben, ja són aquí!
ja ses corones los veig lluir;
Dins l'ombra negra ja sent trepitj;
cavalls que eguinen, i veus i crits.
¡Dideta meva treisme del llit!
obriu finestres, que hi vull sortir:
i ells de tot curen si me costip.

¡Dida depresa!
¿no veis que fris?
que els Reis ja venen...
Ja són aquí.

† EMILIA SUREDA.

V CICLE DE CONFERENCIES

El President del Círcol d'Obres Catòliques mos demana que facem públic que la tongada de conferències que el dia 25 de novembre se comensà en aquella societat, i que per causes involuntaris al Círcol no se havien pogut seguir, dia 13 d'aquest mes se relligaràn donant-les el P. Pere J. Cerdà, alternant amb altres conferenciants d'altura.

Cronica d'Inca

Dia 18 de desembre.—S'acaben les coranthes que la familia Ensenyat, fabricant de texits, consagra tots els anys a Nostra Senyora de la Esperança.

Són estades molt solemnes i bastant concorregudes.

El P. Roselló, Superior dels Franciscans de Lluchmajor hei ha fet cinc sermons. Aquests novell operari de l'Evangeli honrarà la Càtedra sagrada en les seves formes dignes i plenes d'unció;

Dia 22.—Sobre migdia apareixen els números dels primers premis de la rifa nacional a la pissarra del «Correo de Mallorca» posada al frontis de nostro establiment. Al punt compareixen molts de curiosos per la notícia que la sort tretzena havia tocat a Inca. Ejectivament, Mestre Pere J. Llabrés poseeix mig billet del número 3.214 favorit en 50.000 pessetes, que ha repartit en fraccions de dues pessetes entre els parroquians de sa barberia. Tot lo sant dia es va veure gent devant la pissarra que prenien notes.

Dia 22.—En compliment del descans dominical, el senyor Batle fa tancar totes les tavernes i cafès i dona ordres a les societats que solament despatxin café, lo que se compleix rigurosament.

Els comentaris i torsudes de morro són molts, sobretot, d'aquells que los agrada el suc de pàmpol.

Dia 24.—En les nostres quatre esglèsies es celebren matines i missa del gall, i en les tres capelles dels convents religiosos també. Per tot estava ple, ajudant-hi molt la nit templada que fèia,

il·luminada per una clara nit de lluna. En totes les esglèsies i capelles moltíssima de gent devota rebé la Sagrada Comunió, en camvi en les fondes i cases de manjar es veren molts d'homos que celebraven la sagrada nit posant miques, de lo que no hi hauria res que dir si no se haguessen plagades tantes *meutes*.

Dia 25.—Navidat del Senyor. El Cronista saluda coralment a sos lletgidors desitjant-los unes santes i alegres festes. Que la pau dels homos de bona voluntat sia en tots notres amics i abonats.

—An el teatre dels Germans de les Escoles cristianes, es dóna la Adoració del Pastors. Fa molts anys que se dóna aquesta funció i sempre hi ha el mateix entusiasme per veurer-la.

Dia 26.—A la societat La Constancia hi ha lluita per la elecció de la Junta Directiva. Queda reelegit el President D. Miquel Beltrán i triomfant la candidatura que ell presentava.

Dia 29.—El Delegat Governatiu don Juan Gonzalez-Moro i Moreno, Comandant de Cavalleria, que fa alguns dies ha prèss possessor del seu càrreg, assisteix a la sessió de l'Ajuntament i al donar-se a rebre fa un parlament, inculcant als retgidors el foment de la instrucció i la higie-ne.

El Cronista li dona la benvenguda i desitja que la seva estada entre nosaltres li sia agradable i profitosa per la Ciutat dels seus amors.

Dia 30.—An el Círcol d'Obrers Catòliques, se elegeix la Junta Directiva pel vot unànim dels votants, essent elegit President D. Jaume Estrany i Llabrés. El felicitem.

—En el «Centro Instructivo» dóna una Conferència l'il·lustrat Mestre de Mancor, don Manuel Cavaller.

Apuntes de Geografía general y de Europa

adaptados al programa que para esta asignatura rige en el Instituto de Palma.

Venta: en las librerías escolares

Tip. Durán.—Inca.